

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Lawyer Partners, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Prievozská č. 37, IČO: 35 944 471, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Chabadová, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pri starej prachárni č. 13, IČO: 36 866 733, proti odporkyni **E. C.**, bývajúce v S. **o zaplatenie 1,33 €**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4 Ro 448/2013, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. apríla 2014 sp. zn. 5 Co 569/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 9. októbra 2013 č. k. 4 Ro 448/2013-11 konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že konanie o žalobnom návrhu sa viedlo na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 9 Ro 154/2008 a následne pod sp. zn. 2 C 39/2009. V tejto veci súd rozhodol rozsudkom z 26.3.2009, právoplatným dňa 20.5.2009. Súd preto konanie pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci, ktorá je neodstrániteľnou prekážkou konania podľa § 103, § 104 ods. 1 a § 159 ods. 3 O.s.p. zastavil.

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 11. novembra 2013 č. k. 4 Ro 448/2013-15 uložil navrhovateľovi, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za úkony súdu 6,50 € (položka 20a sadzobníka súdnych poplatkov). Zároveň navrhovateľa poučil, že ak ho v súdom určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Podľa názoru navrhovateľa mu postupom prvostupňového súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že v tejto veci podal návrh na začatie konania už v roku 2006 v elektronickej podobe a podpísal zaručeným elektronickým podpisom. Okresný súd ale odmietol takto urobené podanie prijať a DVD nosiče vrátil navrhovateľovi späť. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo svojich rozhodnutiach konštatoval, že týmto postupom prvostupňového súdu bolo porušené základné právo navrhovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd zároveň prvostupňovému súdu prikázal konať vo veci predmetného podania navrhovateľa, lebo návrh na začatie konania bol urobený v zákonom ustanovenej forme. Dodal, že právne účinky tohto podania zostali zachované s účinnosťou ku dňu jeho podania; na tomto zásadnom závere nemôže nič zmeniť prípadná okolnosť, že z technických príčin nemôže súd podanie navrhovateľa zaevidovať spätne ku dňu jeho doručenia. Navrhovateľ v odvolaní uviedol ďalej to, že súdu prvého stupňa opätovne doručil podania, o ktorých ústavný súd rozhodol nálezom. Navrhovateľ mal za to, že účinky podania zostali zachované s účinnosťou ku dňu jeho podania. Poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 8 zákona č. 71/1992 Zb. je poplatok za podanie návrhu splatný vznikom poplatkovej povinnosti, ktorá podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. vzniká podaním návrhu; podľa § 13 zákona č. 71/1992 Zb. poplatok alebo doplatok poplatku nemožno vyrubiť po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stal splatným. S prihliadnutím na tieto okolnosti a tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 30. júna 1993 sp. zn. 4 Cdo 70/1993 odvolateľ namietol, že súd prvého stupňa mu odňal možnosť pred súdom konať, lebo zastavil konanie, i keď neboli dané procesné predpoklady pre tento postup – podľa § 13 zákona č. 71/1992 Zb. už súdny poplatok nebolo možné vyrubiť. Tento poplatok bol totiž splatný v roku 2006 a lehota na jeho vyrubenie uplynula 31. decembra 2009. Zároveň navrhovateľ uviedol, že položka 20a Sadzobníka súdnych poplatkov nebola súčasťou Zákona o súdnych poplatkoch.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací uznesením z 28. apríla 2014 sp. zn. 5 Co 569/2013, napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ je podľa § 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis

z registra trestov jednoznačne poplatníkom v tomto konaní za administratívne vykonané úkony. Mal preukázané, že v totožnej veci bol vydaný Okresným súdom Spišská Nová Ves rozsudok z 26.3.2009 sp.zn. 2 C 39/2009-47, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.5.2009. Až dňa 16.5.2013 bol na Okresný súd Spišská Nová Ves dodaný na DVD nosiči návrh navrhovateľa v rovnakej veci, preto muselo byť konanie pre res iudicata zastavené uznesením právoplatne z 5.11.2013. Súd bol povinný návrh navrhovateľa aj keď datovaný 23. marca 2006 riadne vyvolať, pretože návrh bol podaný elektronicky a za vyhotovenie jeho rovnopisov a príloh žiadať náhradu vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 O.s.p. v spojení s položkou 20a sadzobníka súdnych poplatkov. Odvolací súd nesúhlasil s námietkou, že ďalšie vyrubenie súdneho poplatku za administratívne úkony za vytvorenie súdneho spisu by znamenalo odňatie možnosti konať pred súdom, pretože nejde o pôvodnú žalobu, o ktorej ešte nebolo rozhodnuté a nemôže sa namietat' prekludovanie voči právu vyrubiť súdny poplatok podľa § 13 zákona č. 71/1992 Zb. Neobstála podľa jeho názoru ani námietka, že súd mal konať po tom, čo mu doručili DVD nosič z iného súdu, lebo z technických príčin nemôže takéto podania evidovať spätne, ak ide o podanie z iného súdu. Tiež nie je na mieste, že v čase podania návrhu nebola položka 20a súčasťou zákona o súdnych poplatkoch.

Proti uvedenému uzneseniu podal dovolanie navrhovateľ s tým, že mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). V podstate sa pridržiaval dôvodov, ktoré uviedol už v odvolaní a za základ dovolania považoval to, že podanie, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené 11. marca 2013, nie je žiadnym novým návrhom na začatie konania, ale ide len o písomné vyhotovenie toho podania urobeného v elektronickej podobe na DVD nosiči v roku 2006, ktoré nález prikázal rešpektovať a priznať mu právne účinky návrhu na začatie konania. V súvislosti s tým navrhovateľ uviedol, že prvostupňový aj odvolací súd na jednej strane popierajú totožnosť oboch podaní (z roku 2013 a 2006), na druhej strane ale aj v roku 2013 akceptujú plnú moc majúcu časovú a vecnú väzbu na podanie z roku 2006. V danom prípade ústavný súd jednoznačne konštatoval protiústavnosť postupu súdu prvého stupňa, preto navrhovateľ nemala zaťažovať povinnosť preukazovať, že podanie z roku 2013 je podaním z roku 2006, ktorému treba v zmysle nálezu priznať právne účinky. Pokiaľ sa súd prvého stupňa odmietol zaoberať podaním urobeným v roku 2006 v elektronickej podobe, mal prijať také opatrenia, aby v prípade potreby vedel posúdiť, ktoré návrhy odmietol (napríklad zapísať si úradným záznamom identifikačné údaje o DVD nosiči, obsahom ktorého sa odmietol zaoberať). V danom prípade bolo potrebné vychádzať z toho, že súd nemal

zákonný titul na vyrubenie súdneho poplatku za vytvorenie súdneho spisu, nakoľko v v čase podania (2006) Občiansky súdny poriadok takúto povinnosť navrhovateľovi neukladal a podľa § 13 Zákona o súdnych poplatkoch už ani nemal právo takýto súdny poriadok vyrubiť. Takýto postup súdu má za následok odňatie možnosti navrhovateľa pred súdom konať. Táto procesná vada zakladá prípustnosť a aj dôvodnosť dovolania. So zreteľom na to navrhovateľ žiadal napadnuté uznesenie a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas navrhovateľ zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jeho dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu

uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Navrhovateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru navrhovateľa mu postupom súdov bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

V preskúmvanej veci argumentoval navrhovateľ tým, že návrh na začatie konania, ktorý bol doručený súdu prvého stupňa 16. mája 2013(ako elektronické podanie na DVD nosiči podpísané zaručeným elektronickým podpisom), je pôvodný návrh na začatie konania, ktorý doručil tomuto súdu ešte v roku 2006, a že vzhľadom na uplynutie trojročnej lehoty uvedenej v § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. mu už nemožno vyrubiť súdny poplatok za úkony súdu a v tom čase položka 20a Sadzobníka súdnych poplatkov neexistovala.

Ústavný súd v navrhovateľom naznačených rozhodnutiach konštatoval, že navrhovateľ právne účinným spôsobom podal v roku 2006 návrh na začatie konania v elektronickej podobe a treba rešpektovať právne účinky, ktoré vyvolalo toto podanie. Malo ísť o DVD, na ktorom boli uložené viaceré návrhy navrhovateľa proti rôznym odporcom. Rozhodnutia ústavného súdu ale neobsahujú žiadny údaj o tom, konkrétne ktorých vecí a ktorých odporcov sa toto podanie týkalo. Na Okresnom súde Spišská Nová Ves bol podaný 16. mája 2013 návrh navrhovateľa (s dátumom vyhotovenia v roku 2006) na vydanie platobného rozkazu ukladajúceho protistrane povinnosť zaplatiť mu predmetnú sumu spolu s náhradou trov konania. Navrhovateľ ničím nedoložil, že podanie doručené súdu v roku 2013 je identické s tým podaním doručeným súdu na DVD nosiči v roku 2006, na ktoré sa vzťahujú rozhodnutia ústavného súdu a nimi vyslovený príkaz ústavného súdu vychádzať z toho, že

podanie bolo doručené s účinkami pôvodného doručenia. V danej procesnej situácii, v ktorej nič nepreukazovalo, že rozhodnutia a príkazy ústavného súdu sa týkajú aj preskúmvanej veci (t.j. že na daných DVD nosičoch bol uložený aj návrh navrhovateľa proti tomu, kto je uvedený v záhlaví tohto uznesenia dovolacieho súdu) a z ničoho nevyplývala totožnosť navrhovateľom tvrdeného podania z roku 2006 s podaním z roku 2013, nemožno prvostupňovému ani odvolaciemu súdu vytýkať ako nesprávny procesný postup, pokiaľ: a/ vychádzali z toho, že v preskúmvanej právnej veci vyvolalo právne účinky podania návrhu na začatie konania to podanie, o urobení a obsahu ktorého nemožno mať pochybnosti – to znamená podanie doručené 16. mája 2013 súdu prvého stupňa, a b/ nepostupovali tak, ako by postupovali v prípade, keby návrh na začatie konania bol podaný už v roku 2006 doručením takého návrhu, o urobení a obsahu ktorého nemožno mať žiadne pochybnosti, c/ vyrubil súdny poplatok za úkony súdu spojené s vytlačením návrhu a príloh, ktoré boli vo formáte DVD. K námietke, že prvostupňový aj odvolací súd popierajú totožnosť oboch podaní (z roku 2013 a 2006), i keď aj v roku 2013 akceptujú plnú moc z roku 2006, dovolací súd poukazuje na to, že o existencii a obsahu tejto plnej moci (na rozdiel od totožnosti návrhov na začatie konania z roku 2006 a 2013) nie sú pochybnosti.

Pokiaľ súd prvého stupňa v danej procesnej situácii vychádzal z toho, že poplatková povinnosť navrhovateľa vznikla za vyhotovenie rovnopisu návrhu z DVD nosiča a jeho príloh podľa položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov, nepriečil sa jeho postup, ale ani postup odvolacieho súdu zákonu. Postupom súdov, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohlo dôjsť k znemožneniu realizácie procesných oprávnení navrhovateľa spôsobom, ktorý by bol významný z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. januára 2015

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová